

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 10. novembar 2021.godine

RTS- Onlajn kurs o značaju vakcinacije – lekari odgovaraju na najznačajnija pitanja

RTS- Pluća onih su preležali koronu najugroženija, u KC neki pacijenti ponovo "uče da dišu"

RTS- Šest stvari koje bi trebalo da znate o Moderninoj vakcini

BLIC- Prof. dr Dejan Stevanović: U KBC Zemun imamo 400 hitnih pacijenata dnevno

N1- U Srbiji počela vakcinacija Moderninom vakcinom

POLITIKA- Prvi put od 20. jula više otpuštenih nego hospitalizovanih

Onlajn kurs o značaju vakcinacije – lekari odgovaraju na najznačajnija pitanja

Saradnici Katedre za imunologiju, Instituta za mikrobiologiju i imunologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu, u okviru kontinuirane medicinske edukacije organizovali su kurs "Vakcine za prevencije infekcije virusom SARS-CoV-2 i oboljenja kovid 19" na koji se prijavilo 1.540 lekara iz cele Srbije, BiH, a najviše ih je iz primarne zdravstvene zaštite, sa vakcinalnih punktova.

Predavači su prilagodili svoja predavanja prethodno postavljenim pitanjima od strane polaznika, o vakcinama i raznim aspektima vezanim za njih, dozama, kontraindikacijama, deci, hroničnim bolesnicima, onkološkim pacijentima, alergijama, trudnoći i dojenju...

Detaljan plan kursa:

- Od 17:30 do 17:40 – uvodne napomene – prof. dr Vera Pravica
- Od 17:40 do 18:00 – imunski odgovor na SARS-CoV-2 i vakcine protiv kovida 19. Razvoj vakcina, platforme, sastav vakcina u primeni u Srbiji, indikacije i kontraindikacije za davanje vakcina protiv kovida 19 – doc. dr Emina Milošević
- Od 18:00 do 18:10 – diskusija
- Od 18:10 do 18:30 – vakcinacija posebnih grupa (trudnice, dojilje, osobe sa komorbiditetima), vakcine i reproduktivno zdravlje – asist. dr Irena Vuković
- Od 18:30 do 18:40 – diskusija

- Od 18:40 do 19:00 – vakcinacija dece, neželjena dejstva vakcina, kolektivni imunitet, probaj imuniteta, davanje treće doze – prof. dr Miloš Marković
- Od 19:00 do 19:10 – diskusija
- Od 19:10 do 19:30 – testiranje postvakcinalnog imuniteta –prof. dr Dušan Popadić
- Od 19:30 – panel diskusija

Pluća onih su preležali koronu najugroženija, u KC neki pacijenti ponovo "uče da dišu"

Kada simptomi koronavirusa postanu srednje teški i teški uglavnom su najugroženija pluća. Ipak, kovid 19 ume da ugrozi i druge vitalne organe. Mihailo Stjepanović, direktor Klinike za pulmologiju Univerzitetskog kliničkog centra Srbije kaže za RTS da je veliki pritisak na bolnice i da neki pacijenti ponovo "uče da dišu" nakon preležane bolesti.

Mihailo Stjepanović je gostujući u Dnevniku RTS-a rekao da je Klinika za pulmologiju u dva navrata bila u kovid režimu. "Nekad pluća pobele za dva do tri dana. Važno je bolesnike pratiti i uhvatiti pravi momenat da bi se moglo što pre odreagovati", dodaje Stjepanović.

Prema njegovim rečima, iznenađenje je da smo skoro dve godine i da epidemija je stalno prisutna.

"Nekada i mlade osobe imaju izrazitu upalu pluća. Veliki je pritisak i post kovid pacijenata. U pitanju je multisistemska bolest, a virus može da ostavi ozbiljne posledice"; napominje Stjepanović.

Prema njegovim rečima, desi se da pacijenti mesecima dolaze nakon preležane bolesti.

"Klinika je otvorila svakog utorka post kovid ambulantu. Sa uputom izabranog lekara možete da dođete na pregled kod pulmologa svakog utorka. Procenjujemo koliko je korona oštetila pluća, radimo laboratorijske analize, radimo d-dimer... Ponekad uključujemo i specijaliste fizikalne medicine, učimo ih vežbe disanja", navodi Stjepanović.

Navodi da neki pacijenti ponovo "uče da dišu" nakon preežane korone.

"Program je složen. Pozivam pacijente koji se i dalje zamaraju, imaju suv kašalj da dođu u kovid ambulantu", kaže Stjepanović.

Navodi da kada usmerite sve resurse zdravstvenog sistema na jednu bolest drugi su ugroženi.

"Svaki dan se traži mesto više. Veliki je pritisak pacijenata da legnu u bolnicu, na dijagnostiku, terapiju i lečenje. Mi u našoj ambulanti pregledamo oko 250 pacijenata samo prepodne, a u onkološkoj ambulanti oko 70-80. To je veliki pritisak onkoloških pacijenata", ističe Stjepanović.

Kaže da je važno doći na vreme.

"Simptomi raka pluća su zamaranje, gubirak apetita, telesne težine.... To je sve na šta naši građani treba da obrate pažnju, naročito stariji od 50 godina i muškarci. Dešavalo se zbog kovid sistema rada da se pacijenti kasno jave lekaru", napominje Stjepanović.

Dnevna bolnica je, kaže, non stop radila, i terapija nije nikada bila obustavljena nijednom onkološkom pacijentu.

"Sada se čeka 7 do 10 dana do bronhološkog ispitivanja. Prioritet su borba za ljude. Svakako borba za opremu i nova radna mesta", zaključuje Stjepanović.

Šest stvari koje bi trebalo da znate o Moderninoj vakcini

U Srbiji se od danas daje i peta vakcina protiv koronavirusa, koju proizvodi kompanija "Moderna". Po čemu se razlikuje od četiri cepiva koja su već u upotrebi i šta je potrebno da znamo o "Moderninoj" vakcini?

Koji su sastojci "Modernine" vakcine

"Moderna" je krajem prošle godine objavila listu sastojaka svoje vakcine. Najsličnija je "Fajzerovoj" vakcini. Cepivo sadrži:

- Modifikovani niz informacione RNK
- Lipide - SM(sphingomyelin)-102, Polyethylene glycol [PEG] 2000 dimyristoyl glycerol [DMG], 1,2-distearoyl-sn-glycero-3-phosphocholine [DSPC] i holesterol.
- Trometamin - Tris-(hidroksimetil)-aminometan
- Trometamin-hidroklorid
- Sirćetnu kiselinu
- Natrijum-acetat
- Saharozu

Kolika je efikasnost vakcine

"Modernina" vakcina je, prema podacima SZO, pokazala efikasnost od 94,1 procenat u zaštiti od kovida 19, četrnaest dana nakon prijema prve doze.

Da li je efikasna i protiv novih sojeva

Prema dosadašnjim podacima, nove varijante koronavirusa ne menjaju efikasnost "Modernine" vakcine. SZO navodi da se praćenje i analiza podataka o novim sojevima neprestano obavlja.

Kome se preporučuje

Svetska zdravstvena organizacija preporučuje da vakcinu kompanije "Moderna", pre svih, prime zdravstveni radnici, koji su najviše izloženi virusu i starije osobe, ali i ljudi koji imaju hroničnu bolest pluća, kardiovaskularna oboljenja, ozbiljan oblik gojaznosti, dijabetes, bolest jetre i oboleli od HIV-a.

Vakcina se preporučuje i osobama koje su preležale kovid, a može da se primi i do šest meseci nakon preležane infekcije.

Na koji način se daje vakcina

Iz Svetske zdravstvene organizacije preporučuju dve doze "Modernine" vakcine na 28 dana. Između doza trebalo bi da prođu najviše 42 dana.

Mogući neželjeni efekti su, kao i kod drugih vakcina, bol, crvenilo i otok na ruci na mestu uboda, umor, glavobolja, bol u mišićima, groznica, mučnina.

Neželjeni efekti najčešće se javljaju u roku od 24 do 48 sati od dobijanja vakcine i nestaju kroz nekoliko dana.

Ova vakcina ne zahteva čuvanje na ekstremno niskim temperaturama, već je stabilna i na onim od dva do osam stepeni 30 dana, a šest meseci može da se čuva na temperaturi od minus 20.

Šta znamo o kompaniji "Moderna"

"Moderna" je farmaceutska i biotehnoška kompanija sa sedištem u Kembridžu u američkoj državi Masačusets. Proizvodi lekove koji su zasnovani na RNK, pre svega RNK vakcine, kakva je i vakcina protiv koronavirusa.

Jedini komercijalni proizvod "Moderne" je vakcina protiv koronavirusa. Petnaest vakcina protiv drugih bolesti je ušlo u klinička ispitivanja, među kojima i protiv gripa, HIV-a i dve vakcine protiv raka.

Ispituje se i kombinovana buster doza vakcine protiv koronavirusa.

Prof. dr Dejan Stevanović: U KBC Zemun imamo 400 hitnih pacijenata dnevno

O situaciji u jednoj od retkih bolnica koja nije u kovid sistemu, KBC Zemun, ovog jutra u "Uranku" na televiziji K1 govorio je upravnik Klinike za hirurgiju prof. dr Dejan Stevanović. Kazao je da dnevno oko 1.100 pacijenata prođe kroz ovu zdravstvenu ustanovu i da je situacija teška i naporna.

- Mi smo jedina bolnica koja nije u kovid sistemu, uz VMA i deo Kliničkog centra Srbije. U maju smo izašli iz kovid sistema. Od marta 2020. u našoj bolnici bilo je 8.000 ležećih pacijenata od kojih 1.300 na odeljenjima intenzivne nege – kazao je prof. dr Stevanović. - Sada smo dežurni svakog dana, a ranije smo bili svakog drugog.

Imamo 350 do 400 hitnih pacijenata dnevno. Šest ili sedam meseci ljudi sa malignim bolestima čekali su na intervencije. Imamo od 450 do 500 pacijenata dnevno koji su elektivni, čekaju na operaciju kile na primer.

Dr Stevanović objasnio je koliko je kovid teška bolest i da postoji razlika između pacijenata umrlih od kovida i sa kovidom.

- Neuobičajene stvari se dešavaju i nema pravila. Ne znamo još uvek zašto je ovaj virus ovoliko otporan. Ljudi ne znaju kolika je to pošast. Ni kakve će to sve posledice ostaviti. Mnogima od nas nikada se nije dogodilo, a sada nam se događa, da mlad i zdrav čovek sa vama priča, stabilni su mu parametri, priča mobilnim sa ukućanima i kaže da je dobro, a posle 15 minuta umre – objasnio je dr Stevanović u "Uranku".

-To je bolest malih, mikro krvnih sudova, pre svega u plućima. Krvni sudovi stradaju kao posledica zapaljenske reakcije organizma koji reaguje na virus. Osim krvnih sudova pluća na udaru su i krvni sudovi mozga, bubrega, digestivnog sistema. Ceo organizam je zahvaćen. U 90 odsto slučajeva korona prođe kao lakša prehlada, na svu sreću, ali tih deset odsto ima tešku kliničku sliku – kazao je Stevanović na K1.

On je istakao i da u bolnicama ima i vakcinisanih i nevakcinisanih pacijenata.

- Oko 80 odsto je nevakcinisanih i oko 20 odsto vakcinisanih, lakša je klinička slika kod ovih drugih. Umiru i vakcinisane osobe ali to su najčešće stariji sa propratnim bolestima i za te osobe kažemo i navodimo da su "umrle sa koronom".

On je istakao da je neshvatljivo to što se u javnosti vakcina percipira kroz politiku.

- Stvara se utisak da je vakcinacija deo režimske propagande, a vakcina je naučno dostignuće ovog veka. Vakcina ne može da vas zaštiti od zaražavanja, ali hoće od teških oblika bolesti – naglasio je dr Stevanović.

Kazao je da je deo bolnice odvojen za pacijente za koje se ispostavi da su kovid pozitivni.

- Imamo deo bolnice za pacijente u izolaciji, ako se pokaže da su pozitivni. Operisao sam mnogo ljudi koji su bili antigenski pozitivni, imamo izolovane sale za takve pacijente. Premeštamo ih po prioritetima u Batajnicu, Zvezdaru, Bežanijsku kosu, Mišović.

Lekari kao vojnici

Prof. dr Dejan Stevanović kazao je da su zdravstveni radnici kao vojnici.

- Mi smo veoma fleksibilni i brzo možemo preći iz ne kovid u kovid sistem. Triput je KBC Zemun ulazio i izlazio iz kovid sistema. Pravili smo crvene zone, pregrađivali zidove i hodnike, to rade lekari i drugo medicinsko osoblje. Ljudi ne shvataju koliko je to teško i naporno. Ustrojeni smo kao vojska.

Trijažna kovid ambulanta

Kako je dr Stevanović kazao u "Uranku", početkom septembra u KBC Zemun otvorena je kovid trijažna ambulanta.

- Do sada je kroz nju prošlo oko 6.000 pacijenata. Dnevno ih se ovde pregleda od 150 do 200. Oko 10 do 15 odsto njih premeštamo u kovid bolnice. Nadamo se sledeće godine, prema studijama SZO, da će ova pandemija prestati.

Paralelni univerzum

Na pitanje Jovane Joksimović kako komentariše planiranje novogodišnjih proslava, dr Stevanović kazao je:

- Za mene su to paralelni svetovi. U bolnicama se ljudi bore za život, umire dnevno 60 i više ljudi, a s druge strane ljudi planiraju proslave. Bio sam pozivan i na svadbe i na rođendane, i nisam od početka

epidemije bio ni na jednoj proslavi. Čestitam i zahvalim se na pozivu. To je pitanje i etike i solidarnosti, ne mogu ja da se veselim, a moje kolege su ugrožene. Svi smo gotovo u KBC Zemun imali koronu, srećom, u većini slučajeva sa blažim simptomima.

U Srbiji počela vakcinacija Moderninom vakcinom

Građani koji žele da se vakcinišu protiv koronavirusa mogu da biraju između pet vrsta vakcina: Sinofarma, Fajzera, Sputnjika-V, AstraZeneka i od danas vakcine kompanije Moderna. Na vakcinalnom punktu na Beogradskom sajmu je dr Milena Turubatović koja govori za N1 o interesovanju za ovu vakcinu.

U Srbiju je pre nekoliko dana stiglo 200.000 doza vakcina kompanije Moderna i one su raspoređene na sve vankinalne punktove širom Srbije. Na Beogradski sajam je stiglo 500 doza vakcina Moderna.

„Stigla nam je vakcina kompanije Moderna. U podne smo počeli da dajemo vakcinu i do sada je Modernu primilo oko petnaest ljudi. Interesovanje postoji, ali mi i dalje pozivamo ljude da dođu. Oni koji su čekali Moderninu vakcinu, dolaze da se vakcinišu i najčešće je primaju kao prvu dozu, ali ima interesovanja i za buster dozu“, kaže dr Turubatović i dodaje da se Modernina vakcina kao buster doza može primiti posle svih vakcina.

Na pitanje da li je primećeno povećano interesovanje građana za vakcinaciju, nakon uvođenja kovid propusnica, doktorka kaže da se stiče utisak blagog povećanja u poslednjih dve nedelje, od kada su uvedene kovid propusnice, ali da to ipak nije dovoljno i da kovid propusnice nisu dovoljno uticale na povećanje.

„Imamo dnevno oko 1.200 doza vakcina na Beogradskom sajmu, a samo oko 30 odsto su prve doze, to je nedovoljno“, navodi doktorka i dodaje da je oko 60 do 70 odsto buster doza dato građanima koji dolaze.

Moderna je najbližnja Fajzer vakcini

„Modernina vakcina je mRNA vakcina i najbližnja je Fajzerovoj vakcini. Svaki građanin koji dođe da se vakciniše prvo razgovara sa lekarom o svom zdravstvenom stanju tako da u slučaju da se već odlučio koju vakcinu želi da primi, lekar može da mu kaže da li može da primi tu vakcinu. Kontraindikacije su retke. Moderninu vakcinu ne dajemo deci ispod 18 godina. Razlika između Moderne i drugih vakcina je ta da se ona daje u dve doze s razmakom od 28 dana“, objašnjava dr Turubatović.

Vakcine za koje se građani Srbije najčešće odlučuju

U Srbiji je sada dostupno pet vakcina, a doktorka kaže da postoji interesovanje za sve vakcine. Možda je kako navodi doktorka nešto veće interesovanje za Fajzerovu vakcinu, ali i za vakcinu Sputnik sa Torlaka.

Kombinacije vakcina

Doktorka kaže da su kombinacije vakcina različite, s tim da neko ipak bira da ne meša proizvođače, ali da ima i onih koji kombinuju vakcine i najčešće uzimaju Fajzer kao buster dozu.

„Prve dve vakcine moraju da budu od istog proizvođača, a buster doza može biti bilo koja druga“, ističe doktorka.

Trudnice i vakcine

Doktorka je pomenula novinarku N1 koja je u drugom stanju došla da se vakciniše, i konstatovala da je taj prilog imao veliki odjek u javnosti.

„Naš apel jeste da se trudnice vakcinišu u dogovoru sa svojim ginekologom i to posle prvog tromesečja, drugo i treće tromesečje i jeste predlog da se trudnice vakcinišu i to bez straha. Trudnicama dajemo jedino Fajzer vakcinu, jer za tu vakcinu imamo kliničke studije, ali i dozvolu da je damo trudnicama“, kaže dr Turubatović, i dodaje da i porodilje takođe mogu da se vakcinišu i to Sputnikovom, Sinofarmovom i Fajzerovom vakcinom.

Vakcinacija dece

Kako doktorka navodi u Srbiji je po stručnom metodološkom uputstvu Batuta dozvoljena vakcinacija dece starije od 12 godina.

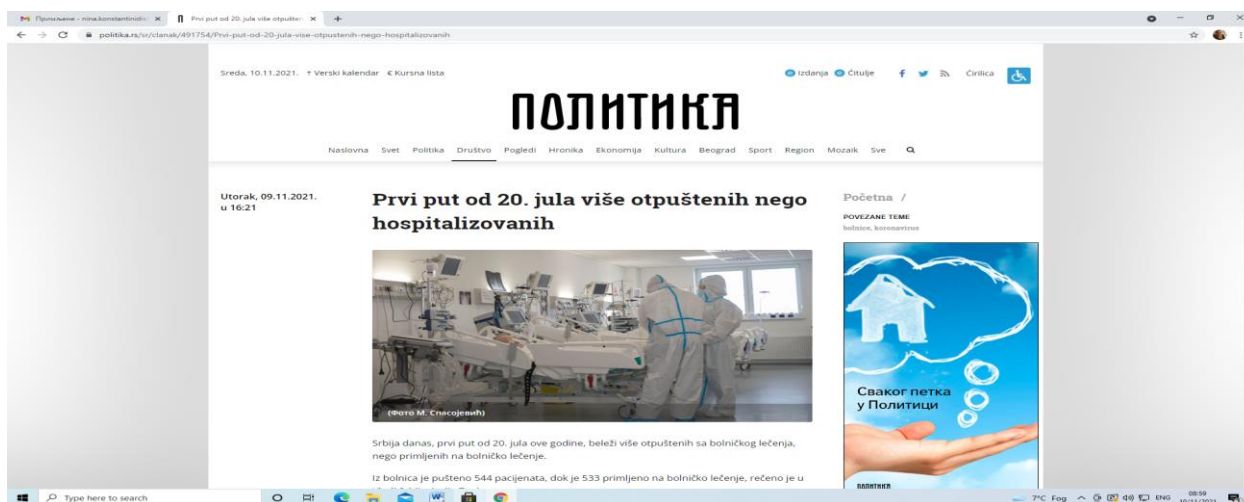
„Vakcinacija dece od pet do 12 godina u Srbiji još nije prihvaćena, što ne znači da neće. Mi na sajmu vakcinišemo decu stariju od 16 godina. Fajzer vakcina je dozvoljena za decu mlađu od 18 godina i ona je u upotrebi. Deca između 12 i 16 godina moraju se vakcinisati u domovima zdravlja i za njih je takođe dozvoljena Fajzer vakcina“, kaže doktorka

Kako zainteresovati građane da se vakcinišu?

Kako naglašava doktorka, da to što osoba primi vakcinu ne znači da ne može da se razboli, ali da svi primeri pokazuju da kada ste vakcinisani možete da imate blaži oblik bolesti.

„Poenta vakcinacije jeste da imamo što manje bolesnih u bolnicama, jer ćete tada moći da se lečite i od drugih bolesti. Mnoge bolnice su zauzete kovid pacijentima. Moramo obratiti pažnju na to da bude što manje hospitalizovanih pacijenata, a to možemo postići jedino vakcinacijom“, zaključuje dr Turubatović.

ПОЛИТИКА

Prvi put od 20. jula više otpuštenih nego hospitalizovanih

Srbija danas, prvi put od 20. jula ove godine, beleži više otpuštenih sa bolničkog lečenja, nego primljenih na bolničko lečenje.

Iz bolnica je pušteno 544 pacijenata, dok je 533 primljeno na bolničko lečenje, rečeno je u Vladi Srbije, javlja Tanjug.

U Srbiji su u poslednja 24 sata registrovana 5.103 slučaja koronavirusa, među 20.428 testiranih uzoraka.

Prema podacima Ministarstva zdravlja, u bolnicama se leči 6.657 osoba obolelih od kovida-19, od kojih je 277 na respiratorima.